

Internationalt uddannede sygeplejersker skal godt i gang i sundhedsvæsenet

Sygeplejefaget har altid været et internationalt fag, og mange sygeplejersker har gennem årene arbejdet i og oplevet forskellige lande. Dansk Sygeplejeråd bakker op om den frie bevægelighed og retten til fri migration. Men Dansk Sygeplejeråd mener ikke, at det er etisk forsvarligt aktivt at rekruttere sundhedspersonale fra lande, hvor manglen på sundhedspersonale er større end i Danmark. For sygeplejersker, som er kommet til Danmark, skal autorisationsprocessen være gennemskelig og sikre det høje faglige niveau, som sygeplejersker i Danmark har, så disse sygeplejersker kan bidrage på en god måde til sundhedsvæsenet.

I løbet af de seneste år er mange sygeplejersker kommet til Danmark fra lande uden for EU/EØS-landene med et ønske om at kunne bidrage i det danske sundhedsvæsen. Men det er blevet tydeligt, at der er stor forskel på den autorisationsproces, som er beskrevet i lovgivningen, og virkeligheden på arbejdspladserne. Det er også blevet tydeligt, at de internationalt uddannede sygeplejersker i deres hjemland har fået nogle forventninger, som ikke er i overensstemmelse med, hvad de møder i Danmark.

Det skaber udfordringer på arbejdspladserne og især for de sygeplejersker, som kommet til Danmark. Derfor har Dansk Sygeplejeråd udarbejdet 7 anbefalinger med fokus på, at internationalt uddannede sygeplejersker kan komme godt i gang i sundhedsvæsenet.

Dansk Sygeplejeråds anbefalinger

Anbefaling 1: Taskforce om evaluerings- ansættelser

Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at der nedsættes en taskforce, som skal udarbejde en ny model for evalueringsansættelserne. Taskforcen kan bestå af repræsentanter fra Dansk Sygeplejeråd, Danske Regioner, KL m.fl. og nedsættes under Indenrigs- og Sundhedsministeriet og med deltagelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Evalueringsansættelserne skal sikre høj patientstikkerhed. Samtidig skal modellen sikre gennemsigtighed i, hvad der skal til for at komme positivt igennem en evalueringsansættelse, ligesom der skal være en model for et sammenhængende forløb, der også omfatter eventuel præansættelse og behov for kompetenceudvikling forud for en evalueringsansættelse.

Den nuværende model giver ikke tilstrækkelige muligheder for evt. kompetenceudvikling for internationalt uddannede sygeplejersker. Samtidig skaber uklare krav til evalueringsansættelserne udfordringer for internationalt uddannede sygeplejersker og lægger et stort ressourcetræk på den enkelte arbejdsgiver.

Taskforcen skal udarbejde et forslag til en ny model for evalueringsansættelser, som bedre svarer til virkeligheden. Herunder:

- At evalueringsansættelsen afsluttes med en fagprøve.
- At sygeplejersker i løbet af evalueringsansættelsen kan få den kompetenceudvikling, de evt. har brug for.
- At eventuelle præansættelser og kompetencebehov inden evalueringsansættelsen er en del af et samlet forløb for den enkelte.
- At længden af en ny evalueringsansættelse kan tilpasses den enkeltes behov.
- At der følger finansiering med.

Anbefaling 2: Genindfør sprogkravet

Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at sprogkravet genindføres for sygeplejersker. Siden 2023 har sygeplejersker fra tredjelande som den eneste faggruppe ikke skullet bestå Danskprøve 3 (med minimumkaraktererne 10 i mundtlig kommunikation, 7 i læseforståelse og 7 i skriftlig fremstilling).

Det er helt afgørende for patientsikkerheden, at sygeplejersker kan kommunikere klart og præcist med patienterne, og det er lovpligtigt at dokumentere på dansk i journalen. Rigsrevisionen har i 2024 [påpeget](#), at det har ført til udfordringer for patientsikkerheden, at sprogprøvekravet er fjernet.

Anbefaling 3: Fagprøve for sygeplejersker fra tredjelande	Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at sygeplejersker, som er uddannet uden for Norden og EU/EØS-landene, skal bestå en fagprøve efter endt evalueringsansættelse. Dette gælder allerede for andre faggrupper, fx jordemødre, som også har et forbeholdt virksomhedsområde. For at kunne arbejde som sygeplejerske i Danmark kræver det viden om det danske sundhedsvæsen, det aktive samarbejde med patienter og borgere, patientrettigheder, sundhedslovgivningen og etiske sygeplejefaglige retningslinjer mm. Formålet med en fagprøve er både at sikre, at de sygeplejersker, som opnår dansk autorisation, lever op til det rette faglige niveau, og at skabe klarere rammer for hvilke kompetencer man skal opnå i evalueringsansættelsen. Dette forslag kan indgå i arbejdet i en taskforce.
Anbefaling 4: En fælles indgang til evalueringsansættelser	Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at der laves en fælles indgang til at søge om evalueringsansættelse. Det er i dag svært at navigere i mulighederne for evalueringsansættelser. Det er forskelligt fra arbejdsplads til arbejdsplads, hvilken procedure der er. Nogle regioner har selv oprettet jobbanker, mens man andre steder skal kontakte den enkelte afdeling for at søge om evalueringsansættelse. I den politiske "Aftale om bedre og smidigere rammer for rekruttering af internationalt uddannede sundhedspersoner fra tredjelande" fra januar 2024 foreslås også en fælles indgang til evalueringsansættelser. Dansk Sygeplejeråd foreslår, at denne del af aftalen gennemføres med inddragelse af det store arbejde, som allerede er gjort i nogle steder i sundhedsvæsenet.
Anbefaling 5: Bedre vejledning i ansøgningsprocessen fra Styrelsen for Patientsikkerhed	Dansk Sygeplejeråd foreslår, at sygeplejersker, som søger dansk autorisation, får bedre muligheder for vejledning. Det kan være fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Dansk Sygeplejeråd modtager en del henvendelser fra sygeplejersker fra lande uden for EU/EØS-landene, som har behov for vejledning i autorisationsprocessen. Vi har også modtaget henvendelser fra civilsamfundet, som forsøger at hjælpe og gør opmærksom på, at der mangler vejledning. Det kan være svært at forstå processen, når man ikke kender det danske sundhedsvæsen eller myndigheder godt endnu. Det fremgår ikke af Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside, om eller hvordan man har mulighed for vejledning i dag.
Anbefaling 6: Bedre vejledning inden sygeplejersker kommer til Danmark	Dansk Sygeplejeråd anbefaler også, at der er mulighed for, at man kan få vejledning fra de danske myndigheder, inden man vælger at flytte til Danmark. Det gælder bl.a. vejledning om autorisationsprocessen, hvilke krav der stilles for at opnå dansk autorisation og mulighederne for at få en evalueringsansættelse. Det kan fx være i forbindelse med visumansøgning på de danske ambassader og kan ske i samarbejde mellem Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Styrelsen for Patientsikkerhed.
Anbefaling 7: Udbyd sprog- og kultur undervisning på nationalt plan	Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at der udvikles og udbydes kurser i sprog, kultur og sundhedsvæsenets opbygning på nationalt plan, som er målrettet sygeplejersker og andet sundhedspersonale, der søger dansk autorisation. I dag udvikler nogle arbejdsgivere selv tilbud. Det er en byrde for arbejdspladserne, giver et skævt udbud på landsplan og det er en dyr løsning, at hver arbejdsgiver skal udvikle kurser.